

עפ"ת 40073/06/15 - גרבאן מוחמד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 40073-06-15 גרבאן מוחמד נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 11210088594

בפני	כבוד השופטת רונית בש
המערער	גרבאן מוחמד
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפניי ערעור על גזר הדין מיום 4.5.15, שניתן בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה בתיק תת"ע 2149-02-13 (להלן: "גזר הדין"), ע"י כב' השופטת רונה פרסון (להלן: "בית משפט קמא"). המערער הורשע, על פי הודאתו בתיק זה, בעבירה מיום 1/12/12, של נהיגה בשכרות (תחת השפעת סם מסוכן) עבירה לפי סעיפים 62(3) ו-64(4) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה"). כמו כן, הודה המערער בעובדות כתבי אישום בשני תיקים נוספים, שצורפו לתיק הנ"ל, האחד תת"ע 1968-10-12 שעניינו נהיגה בשכרות (לאחר סירוב להיבדק), עבירה מיום 29.10.12 והשני- תת"ע 552-06-14 שעניינו נהיגה בשכרות, כאשר על פי בדיקה שנערכה למערער נמצאו בגופו 665 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אחד של אור נשוף, עבירה מיום 11.4.14.

2. בית משפט קמא גזר על המערער את העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, בדרך של עבודות שירות, קנס בסך 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו, פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 שנים בפועל בניכוי שלושה חודשי פסילה מנהלית ועונש של 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, אם יורשע בביצוע עבירה של נהיגה בעת פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, או עבירה של נהיגה בעת שכרות, לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה או עבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים בניגוד לתקנה 26 (2) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961. יובהר בנקודה זו, כי המערער ערער תחילה הן על רכיב המאסר על תנאי והן על רכיב הפסילה בפועל, אולם בדיון בפניי מיקד את ערעורו אך ורק בעניין הפסילה בפועל וביקש להקל ברכיב ענישה זה.

גזר הדין

3. בפתח גזר הדין ציין בית משפט קמא, כי המערער יליד שנת 1994, נוהג משנת 2011 ולחובתו 3 הרשעות קודמות, כולן מסוג ברירת משפט וללא עבר דומה. בית משפט קמא הוסיף וציין, כי במסגרת

ההליך בפניו ובטרם גזירת עונשו, הופנה המערער לקבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו וכן לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

4. בית משפט קמא הטעים, כי במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 קבע המחוקק את עקרון ההלימה המנחה בענישה, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל. הוטעם, כי על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, ובתוך כך יתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בעבירה, כאשר בתוך המתחם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב, בין היתר, בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בית משפט קמא ציין, כי המחוקק קבע לעבירה בודדת של נהיגה בשכרות עונש של פסילת רישיון נהיגה לתקופה מינימאלית של 24 חודשים וסבר, כי כאשר מדובר בשלוש עבירות של נהיגה בשכרות, אזי כולל מתחם הענישה גם מאסר בפועל לריצוי בין בעבודות שירות ובין בדרך של מאסר מאחורי סורג ובריח, עונש מרתיע הצופה פני עתיד, פסילה ארוכה וקנס. בית משפט קמא הדגיש, כי עבירה של נהיגה בשכרות טומנת בחובה סיכון רב הן למבצע העבירה עצמו והן ליתר המשתמשים בדרך, תוך שהטעים, כי בית המשפט מונחה להרחיק נהגים מסוכנים כאלה מהכביש לתקופות שאינן קצרות. בית משפט קמא ציין, כי המערער הורשע בשלוש עבירות שעניינן נהיגה בזמן שכרות ומכאן שמדובר בנסיבות חמורות ובסיכון גבוה הנשקף מהמשך נהיגתו של המערער.

5. לאחר ששקל את מכלול הנסיבות בתיקים שבפניו, מתחם העונש הראוי והעובדה כי מדובר כאמור בשלוש עבירות חמורות דומות, אשר נעברו בתקופה של כשנה וחצי, המלצת שירות המבחן (התסקיר נמנע מליתן המלצה טיפולית בעניינו של המערער, תוך שהמליץ לגזור עליו עונש מוחשי בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון הנהיגה), וכן שקל את גילו של המערער בעת ביצוע כל אחת מהעבירות, טיעוני ב"כ הצדדים ואת נסיבותיו האישיות של המערער ועברו, החליט בית משפט קמא שלא למצות את מלוא חומרת הדין עם המערער וגזר עליו מאסר בפועל בן 6 חודשים, אשר ירוצה בעבודות שירות ואת יתר רכיבי הענישה, תקופת פסילה למשך 6 שנים, בניכוי 3 חודשי פסילה מנהלית, מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים למשך 3 שנים וקנס כספי.

נימוקי הערעור

6. לטענת המערער, שגה בית משפט קמא עת שהשית עליו פסילה בפועל למשך 6 שנים. בנקודה זו טוען המערער, כי בית משפט קמא עשה חישוב אריתמטי של תקופת הפסילה, מבלי לבחון אפשרות לחפוף חלק מהפסילה ו/או להשית פסילה שאורכה פחות מפסילת המינימום. המערער מציין, כי, עפ"י הוראות סעיף 39א וסעיף 36(ב) לפקודת התעבורה, בהתקיים נסיבות מיוחדות, ניתן להטיל את תקופת הפסילה המינימאלית, כולה או מקצתה על תנאי. המערער מוסיף וטוען, כי בית משפט קמא החמיר עימו יתר על המידה בהטלת מלוא תקופת הפסילה בפועל, זאת בהינתן נסיבותיו המיוחדות.

7. באשר "לנסיבות המיוחדות" המצדיקות לדידו של המערער, סטייה מעונש המינימום, ציין המערער, כי הינו בחור צעיר, נעדר עבר פלילי ולחובתו 3 הרשעות בלבד בעבירות תעבורה קלות של "ברירת קנס".

המערער מוסיף ומציין, כי הוא מגיע מרקע אישי קשה וכי הוא צפוי להינשא בקרוב. המערער מוסיף ומדגיש, כי הודה בכל התיקים וצירפם לתיק העיקרי, מבלי לנהל הוכחות באף אחד מהם. המערער מבהיר, כי שלילת רישיון הנהיגה לתקופה ממושכת הינה גזרה הרת אסון עבורו.

9. לסיכום, המערער עותר בהודעת הערעור, כי בית המשפט יקבל הערעור, יתערב בגזר הדין של בית משפט קמא ויורה על קיצור תקופת הפסילה בפועל וכן יורה על קיצור עונש המאסר על תנאי.

טיעוני ב"כ הצדדים בדיון

10. ב"כ המערער חזר בדיון בפניו ביום 6/9/15 על האמור בהודעת הערעור, תוך שמיקד את ערעורו רק בעניין רכיב הפסילה בפועל, אשר הושת כאמור בגזה"ד על המערער. עוד טען ב"כ המערער, כי המערער צירף בפני בימ"ש קמא את כל התיקים התלויים ועומדים נגדו והודה בעובדותיהם. ב"כ המערער הדגיש את נסיבותיו האישיות של המערער העולות מהתסקיר, אשר הוגש בפני בימ"ש קמא, בצינו כי הרקע הסוציו-אקונומי של משפחת המערער הוא קשה מאוד. לפיכך, ונוכח הנתען בהודעת הערעור, ביקש ב"כ המערער להמתיק את עונש הפסילה בפועל שהושת על המערער.

11. מנגד, ביקשה ב"כ המשיבה לדחות את הערעור, בצינה כי המערער הורשע בפני בימ"ש קמא בביצוע 3 עבירות של נהיגה בשכרות (נהיגה תחת השפעת סם, נהיגה תחת השפעת אלכוהול בריכוז גבוה - 665 מ"ג בליטר 1 של אוויר נשוף, וכן נהיגה תחת השפעת אלכוהול, מחמת סירוב הנאשם לבצע בדיקה). עוד הטעימה וטענה ב"כ המשיבה, כי המערער נהג ב-3 הזדמנויות שונות, תוך שסיכן את הציבור ואת עצמו, וכי בדרך נס לא נפגע איש.

ב"כ המשיבה טענה, כי בית משפט קמא עשה חסד עם המערער עת שלא השית עליו מאסר מאחורי סורג ובריה וכן כי בית משפט קמא הטיל על המערער את עונש הפסילה המינימלי ההכרחי. לדידה, התנהלות המערער מלמדת בדבר אורח חיים בעייתי ובדבר סיכון אדיר לביטחון הציבור. יוטעם, כי מבדיקה שערכה באת כוח המשיבה עולה, כי העבירות של נהיגה בשכרות שבוצעו ע"י המערער בשנת 2012, בוצעו בהיותו "נהג חדש".

דיון והכרעה

12. אקדים ואציין, כי המערער הורשע בפני בית משפט קמא בביצוע 3 עבירות תעבורה חמורות של נהיגה בשכרות, כאשר באחד המקרים נמצא, בבדיקה שנערכה למערער, ריכוז גבוה של 665 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף ובמקרה נוסף נהג המערער תחת השפעת סם מסוכן. במקרה שלישי סירב המערער להיבדק ומשכך יוחסה לו עבירה של נהיגה בשכרות.

נהיגה במצב של שכרות הינה עבירה המסכנת לא רק את הנהג פורע החוק, כי אם את כלל המשתמשים בדרך. לפיכך, על נהג הנוהג במצב שכזה לדעת, כי דינו להיענש בחומרה, לרבות בדרך של

עמוד 3

פסילת רישיון הנהיגה שלו לתקופה ממושכת (ראה רע"פ 6418/07 עמית כהן נ' מ"י, פורסם בנבו, 5.9.07).

13. בענייננו יפים גם הדברים הנ"ל, אשר נאמרו ברע"פ 2200/14 יורם רוט נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.04.2014):

"פעמים רבות חזר בית משפט זה על חומרתה של נהיגה בשכרות, ועל הסכנה הממשית הכרוכה בכך לחיי אדם, והדברים ידועים (ראו, למשל, רע"פ 861/13 פנאדקה נ' מדינת ישראל (6.2.2013)). הענישה בעבירה זו צריכה להלום את חומרתה, וכאמור בגזר דינו של בית משפט השלום "מדיניות הענישה אמורה להרתיע מפני ביצוע עבירות תנועה נוספות ולהעביר מסר באמצעות ענישה מחמירה על מי שבהתנהגותו מסכן את משתמשי הדרך". בהתאם, קבע המחוקק בעבירה זו עונש מינימלי, של פסילת רישיון נהיגה למשך 24 חודשים (סעיף 39א לפקודת התעבורה)."

14. סעיף 39א לפקודת התעבורה קובע עונש מינימום בגין עבירה של נהיגה בשכרות, העומד על שנתיים פסילה בפועל, אולם **"רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר"**. נסיבות מיוחדות אין משמעותן חיים נורמטיביים גרידא, דבר המצופה מכל אדם, אלא מעבר לכך (ראה רע"פ 6443/12 שאול לידסקי נ' מ"י, פורסם בנבו, 9.9.12 (להלן: **"עניין לידסקי"**)).

בעניין לידסקי נקבע, כי: **"... הפחתה בעונש הפסילה תהיה במשורה שבמשורה, שכן בתי המשפט מצווים ע"י המחוקק - הוא ולא אחר - לתת ידם למאבק בשכרות בכבישים, כך שיידע השיכור (ויידעו סובביו) כי עליו להימנע מנהיגה, ואם לא יימנע, יימנעו בית המשפט..."** (פסקה ו' להחלטה).

15. ומהתם להכא:

במקרה שבפנינו אין לראות בנסיבותיו האישיות של המערער משום נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה לקולא מעונש המינימום שקבע המחוקק בגין עבירת נהיגה בשכרות. יש לראות בחומרה מרובה את העובדה שהמערער נהג בשכרות בשלוש הזדמנויות שונות, זאת במהלך תקופה של כשנה וחצי. לא זו אף זו, העבירות אשר בוצעו ע"י המערער בשנת 2012 בוצעו בהיותו "נהג חדש", דבר המוסיף נופך של חומרה להתנהלותו של המערער. לאמור לעיל יש להוסיף את האמור בתסקיר שירות המבחן, אשר הוגש בפני בית משפט קמא. ודוק, מהתסקיר הנ"ל עולה המלצת שירות המבחן להשית על המערער ענישה הרתעתית, תוך הבהרה, כי המערער נעדר מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי, אשר יכול לסייע בהפחתת הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות על ידו בעתיד.

16. נוכח כל האמור לעיל, הרי שלא נפלה שגגה תחת ידו של בית משפט קמא עת שהחליט להשית על המערער בגין כל עבירה של נהיגה בשכרות את עונש הפסילה המינימלי שנקבע על ידי המחוקק. לא

היה מקום, בנסיבות העניין שבפנינו, להשית עונש פסילה בחופף, שכן בכך היה כדי להפחית מעונש הפסילה הסטטוטורי המינימלי שנקבע בגין ביצוע עבירה אחת של נהיגה בשכרות, דבר שהיה מביא להטלת עונש קל מידי על המערער. בנקודה זו יודגש, כי בית משפט קמא התחשב במערער בכך שלא השית עליו מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

17. לפיכך, אין מקום להתערב בעונש הפסילה בפועל של 6 שנים, בניכוי תקופת הפסילה המנהלית, שהושת על המערער בגזר הדין, מה גם שעונש זה אינו חורג כלל לחומרה ממדיניות הענישה המקובלת והראויה במקרים דומים.

18. סיכומו של דבר, הערעור נדחה.

בשולי פסק הדין, הריני להתיר למערער, בהסכמת המשיבה, לבצע את תשלומי הקנס, שהושת בגזר הדין, החל מיום 10.12.15 ובכל 10 לחודש שלאחר מכן.

המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ג אלול תשע"ה, 07 ספטמבר 2015 בהעדר הצדדים.